

“De gemeente? Die komt hier niet meer.” Het is een zonnige ochtend en ik drink verse filterkoffie uit een plastic bekertje met een groepje vrouwen in de Poptahof. We hebben het over rattenoverlast in de flats, dat het hier zo stil is sinds corona en waarom er hier geen buurthuis is.

Het zijn allemaal dingen die tot deze conclusie leiden: de gemeente komt hier niet meer. Wij moeten het zelf maar opknappen. Het is niet alleen in de Poptahof het geval. Letterlijk hetzelfde horen onze SP-vrijwilligers in de Indische Buurt, waar men na jaren gebrekkig onderhoud nog stééds niet weet of de huizen gerenoveerd gaan worden en in de Buitenhof.

We hebben allemaal wel eens dat gevoel gehad: de geleidelijke aanloop maar het plotselinge besef dat je er niet bij hoort. Dat je geen meerwaarde hebt, er niet toe doet, niet gewenst bent. Dat voorzitter, is precies het gevoel dat veel van onze inwoners in de wijken van Delft hebben. Het is niet gek dat ze dat gevoel krijgen. Als je ziet dat:

Het grootste deel van de Tanthof bewoners *bijvoorbeeld* niet van plan was hun kinderen naar een megaschool te brengen waar ook nog eens óf een natuurpark óf een kinderboerderij voor moest wijken. 7233 Mensen tekenden de petitie. Maar in deze raad werd dat brede verzet afgedaan als ‘geroeptoeter van een kleine groep activisten’. Dan denk je toch als bewoners: de gemeente komt hier niet. Die weten niet wat hier speelt. Gelukkig, was het verzet toch sterk genoeg om dit plan van de baan te krijgen. Dat activisme is geen onrust stoken, dat is democratie. We helpen u hier vanavond graag herinneren aan het feit dat activisme verandering in gang zet. Zonder activisme hadden nu nog steeds alleen witte mannen met hoge hoeden en een sigaar het voor het zeggen.

Als we willen dat mensen weer het gevoel hebben dat de gemeente er voor ze is, moet “de basis op orde” veel meer worden dan een lege kreet. De basis op orde in de wijken, betekent bij de SP dat iedereen laagdrempelig – dus GRATIS gebruik kan maken van voorzieningen in de buurt. Dat kan op heel veel vlakken, maar ik noem er 5:

- Buurthuis in elke buurt én een veiligheidspost in elke wijk. Voor iedereen toegankelijk en zichtbaar.
- De SP wil sport en cultuur- verenigingen steunen. Met voldoende geld, maar ook met ambtenaren die verder helpen wanneer nodig.
- Samen met jongeren in verschillende leeftijdscategorieën onderzoeken waar behoefte aan is en waar jongeren welke voorzieningen wensen. Bijvoorbeeld voorzieningen als het skatepark in overleg met de gebruikers opknappen.
- De SP wil dat kinderen weer via het schoolsysteem leren zwemmen (coevoerden, purmerend) zodat zij allemaal in staat gesteld worden een diploma te halen.
- Een goede bibliotheek!! Mét dependances in buurten en activiteiten waar ook mensen op afkomen die zichzelf geen boekenwurm vinden én schoolbibliotheken voor kinderen die moeite hebben met taal (bezuiniging 2023).

“De gemeente komt hier niet”. Dat zullen ze ook denken in de nachtopvang voor mensen die dakloos zijn, - ondanks dat raadsleden daar vorige week op bezoek waren. De mensen van de opvang doen geweldig werk maar niemand wil daar terecht komen. En wat blijkt, een flink deel van de mensen die er overnachten, heeft gewoon werk! Over iemand met een full-time baan bij een callcenter die in de nachtopvang moet verblijven concludeert de VVD-afvaardiging. “Mooi dat het kan”. Voorzitter, het is niet mooi dat het kan, het is schandalig dat het zo moet. Dat je van werk geen huis kunt betalen.

Dat is wat er aan de hand is. Want voorzitter. We zitten middenin een wooncrisis. Ik kan de voorbeelden noemen van alleenstaande ouders zonder huis, van jonge stellen die de stad uit

verhuizen, maar ik weet zeker dat u allemaal de voorbeelden in uw omgeving kent. Delft wordt onbetaalbaar voor gewone mensen. En dat wordt niet eens erkend in deze begroting. Daar schrik ik echt van na alle mooie woorden en debatten over dit onderwerp. Er is geen begin van een plan om de woningnood in Delft op te lossen. Niets over het onderhoud van huurwoningen en niets over betaalbaar bijbouwen in deze begroting, maar ook geen huurteam, geen overzicht van vocht en tocht-meldingen en geen plan voor huren in verschillende categorieën. Allemaal aangenomen moties in deze raad!

Er wordt wel gebouwd maar er wordt verkeerd gebouwd. Delft groeit maar de huizen die gebouwd worden zijn te duur, er is geen doorstroming en de hele volkshuisvesting stagneert, want mensen die huizen van meer dan een half miljoen euro kopen laten geen sociale huurwoning achter.

Voorzitter in 2018 opende ik op deze plek met het Heilige Land. 65 historische wit gepleisterde huisjes die het symbool waren geworden van het verzet tegen de sloop van onze buurten. Van de gentrificatie van Delft. Dat vond iedereen in de stad maar volgens het college was het zwaar overdreven – en passant kwamen overigens weer die sneren over partijen die zich er mee bemoeiden. Er kwamen toch huurwoningen terug en men kon terug verhuizen. Van de 65 huishoudens kan er nu 1... u hoort het goed....1 terugkeren in de buurt. Dat betekent dat 64 huishoudens hun heil ergens anders hebben moeten zoeken, en waarvan een groot gedeelte ook nog eens buiten Delft. Dat bedoelen we, met mensen de stad uit jagen.

Tijd voor een echte visie op wonen. U weet dat de SP de afgelopen periode tientallen woonvoorstellen heeft gedaan, vanavond noem ik u ons drie punten plan voor de wooncrisis:

- 1) Delft is geen bedrijf, het is een stad om in te wonen. Kies voor je inwoners, niet voor de utopie van economische groei door dure koopwoningen. Dat betekent minimaal 3000 betaalbare huurwoningen bij bouwen in de komende jaren.
- 2) Houd koophuizen beschikbaar en betaalbaar. Stop verkamering – dat kan, als er betere afspraken met de TU worden gemaakt en zorg dat investeerders wegblijven. Wij willen een zelfbewoningplicht invoeren, zodat de huizen weer worden van de inwoners.
- 3) Stop met 'Daar gaan wij niet over'; voel je verantwoordelijk. Dat betekent – in de woorden van het college – zelf de regie nemen. Doe dus serieus onderzoek naar een eigen woningbouwvereniging. Eén die trotse volkshuisvesting voor gewone mensen neer kan zetten op de zichtbaarste plekken, zoals in de Spoorzone. Bemoei je ook met de omstandigheden waarin mensen wonen. Ratten in de Reigerflat; Jarenlange onzekerheid over renovatie of sloop in de Indische Buurt, enorm achterstallig onderhoud gecombineerd met torenhoge huurprijzen voor Vestia huurders, verwarmingen die gewoon niet meer opwarmen aan het Oostblok. Neem verantwoordelijkheid voor de omstandigheden van mensen. Niet door zelf antischimmel of rattengif uit te delen; wél door structurele problemen in kaart te brengen, corporaties te durven aanspreken, controles uit te voeren.

En ja voorzitter, het is voor de gemeente lastig om financieel rond te komen. De uitkering uit het Rijk is te laag en er zijn veel kosten gemaakt door de maatregelen rond corona. Dat staat niet ter discussie. Maar dat is geen reden om in het wilde weg te bezuinigen op voorzieningen. Zelfs als je het zo simpel maakt als het verdelen van een pot geld maken wij andere keuzes. Er is 29 miljoen gereserveerd in het Fonds 2040 waar veel goeds gedaan mee kan worden voor de stad.

Maar het maakt ook uit hoé je geld uitgeeft en aan wie. Wie economische groei wil, zorgt dat mensen geld hebben om uit te geven in de stad. Kijk bijvoorbeeld naar de OZB stijgt 1,5% komend jaar en 6% daarna. Steeds hogere lasten voor inwoners, Wordt Delft een stad voor de rijken?

Het geldt ook voor de zorg. Bij de gemeentelijke zorgtaken als jeugdhulp en thuiszorg rijzen de kosten pan uit maar bezuinigen is geen optie. We hebben er bij de SP grote zorgen over dat het niet blijft bij innovatie en kostenbesparing maar mensen die zorg nodig hebben dit gaan merken. Een wirwar een bedrijven levert essentiële hulp in de vorm van een commerciële dienst. De gemeente zou moeten onderzoeken hoe wij zorg minder aan de markt over hoeven te laten. Het huidige beleid om de vrijwilligers uit de stad in te zetten voor het overnemen van zorgtaken is niet wenselijk, de gemeente moet er voor de mensen zijn en zorg aan de professionals overlaten.

Want voorzitter, laten we zorgen dat de gemeente wel weer in de Delftse buurten komt. En zich niet alleen laat zien, maar serieus werk maakt van wat er speelt bij de bevolking. Dat is opkomen voor het algemeen belang, dat is democratie.